

I. évfolyam 1. szám 2016

STATISZTIKAI JELENTÉSEK

Takarmánygyártás
2015

Takarmánygyártás 2015
I. évfolyam 1. szám 2016

Megjelenik évente
2016. december

Felelős szerkesztő
Bábáné Demeter Edit

Szerző
Csoltai Veronika
csoltai.veronika@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: +36 70 501 0322
Fax: +36 1 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://asir.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

Ezenkívül figyelmébe ajánljuk a Statisztikai Osztály adatgyűjtéseinek összefoglalóit, valamint a rendszeresen megjelenő Agrárgazdasági Figyelőt, amely áttekinti a főbb gazdasági folyamatokat és statisztikai eredményeket.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: +36 70 501 1151

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Keveréktakarmány-gyártás 2015. évi alakulása ...	3
Táblázatok	7

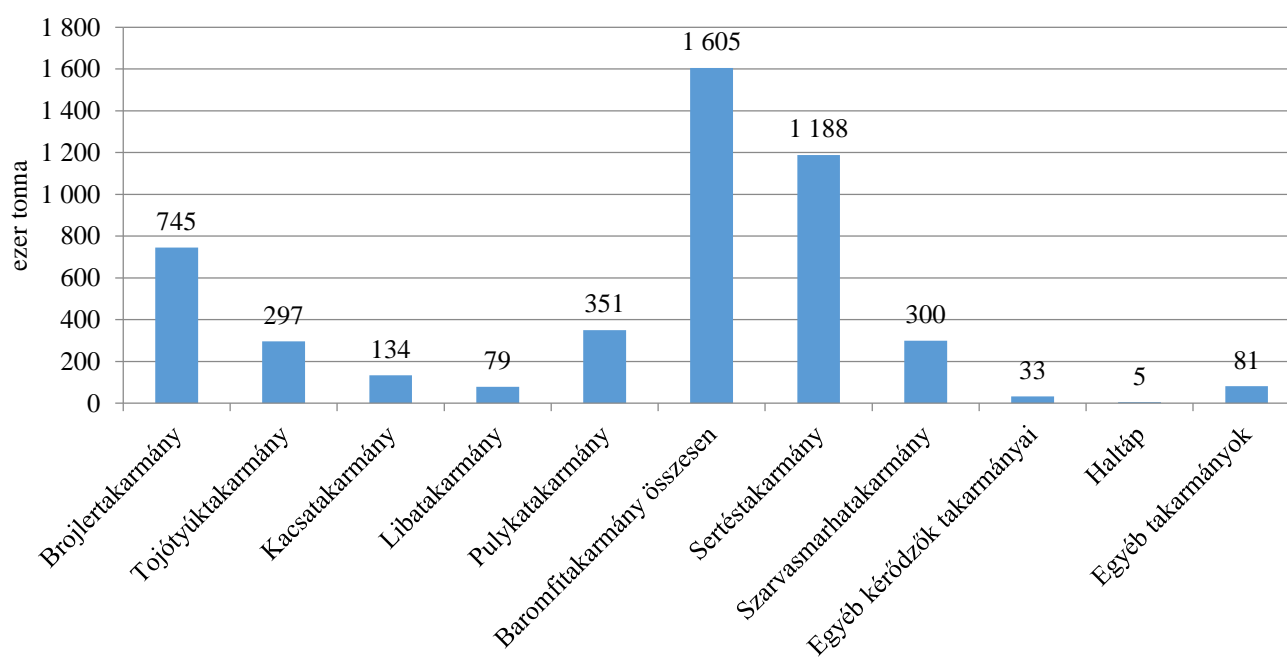
Keveréktakarmány-gyártás 2015. évi alakulása

A Magyarországon előállított haszonállat keveréktakarmányok átlagos összetételének megállapítását szolgáló statisztikai felmérés¹ a NéBiH által engedélyezett takarmány-előállító létesítmények 378 vállalkozásának 405 telephelyéről ismerteti a 2015. évi termelési eredményeket. Sertéstáp vonatkozásában 214 telephely összesített adata került bemutatásra, szarvasmarhatápot illetően 118, brojlertápot 105, tojótyúk tápot 98, egyéb tápot 79, pulykatápot 51, kacsatápot 44, egyéb kérődzők tápját 38, libatápot 31, haltápot 10 telephely.

Az összesített eredmények alapján 3,213 millió tonna haszonállat takarmánykeverék átlagos összetételéről

kaptunk információt. A termelt mennyiség közel negyedét (23 százalék) az öt legnagyobb (TOP5) termelésű telephelyen és csaknem a felét (43 százalék) 15 telephelyen (TOP15) állították elő. Az 1,605 millió tonna baromfitápnak 46,4 százalékát tették ki a brojlerek számára előállított keverékek, 21,9 és 18,5 százalékát pedig a pulyka- és a tojótyúkok. A Magyarországon előállított sertéstakarmányok 1,188 millió tonna, a szarvasmarhatápoknak 300 ezer tonna mennyiségéről érkezett adat. Az egyéb kérődzők, a halak és az egyéb állatfajok (ló, nyúl, vad, stb.) tápjára vonatkozó adatok alapján 119 ezer tonna mennyiség biztosította az elemzés háttérét. (1. ábra)

1. ábra: **Haszonállatok számára gyártott keveréktakarmányok mennyisége Magyarországon (2015)**

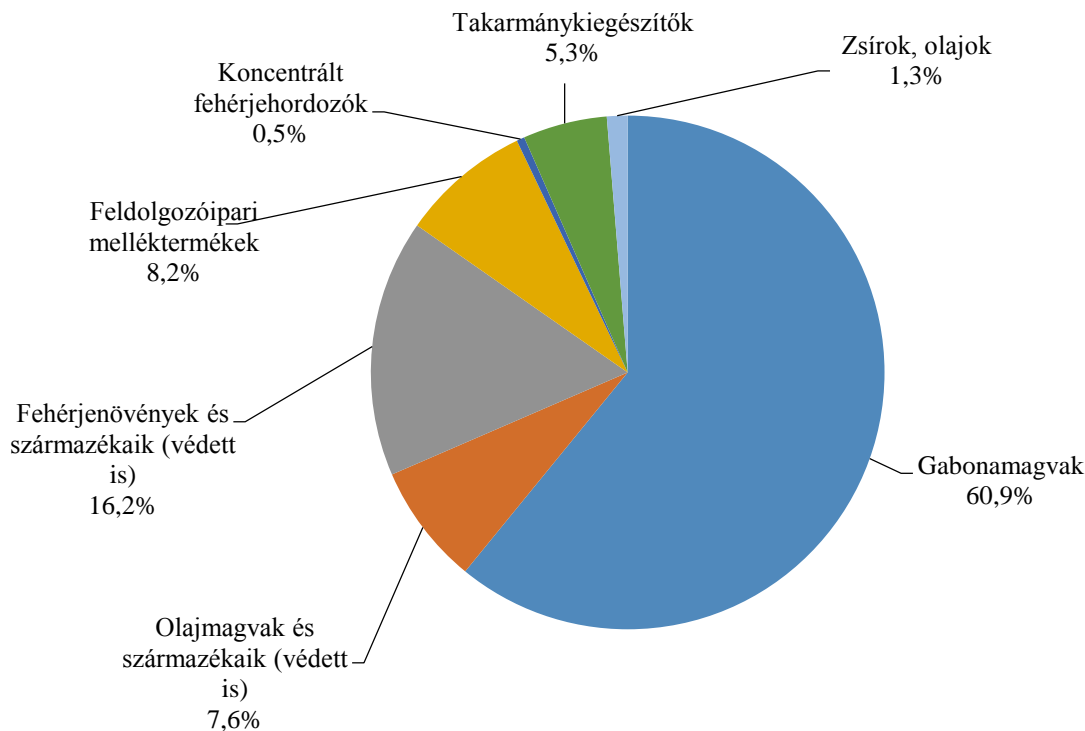

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

A haszonállatok számára előállított 3,213 millió tonna keveréktakarmányhoz 1,955 millió tonna gabonafélét (60,9 százalék), 520,5 ezer tonna fehérjenövény származékot (16,2 százalék), illetve 243,3 ezer tonna olajmag származékot (7,6 százalék) használták fel a gyártók 2015-ben. A feldolgozóipari melléktermékek (főként malomipari melléktermékek, CGF, DDGS) 264,6 ezer tonna mennyisége (8,2 százalék) mellett 42,8 ezer tonna

(1,3 százalék) volt a zsírok és olajok, illetve 14,7 ezer tonna (0,5 százalék) a koncentrált fehérjehordozók mennyisége. A takarmányok táplálóértékét növelő, és az állatok biológiai hatékonyságát fokozó takarmánykiegészítők (premixek, enzimek, szerves savak és egyéb kiegészítők) mennyisége 5,3 százalékot képviselt az összesített tápmennyiségben, azaz 171 ezer tonna takarmánykiegészítőt keverték be az üzemek.

¹ OSAP 2387 Takarmánygyártás

2. ábra: **Haszonállatok számára gyártott takarmánykeverékek alapanyagainak megoszlása (2015)**

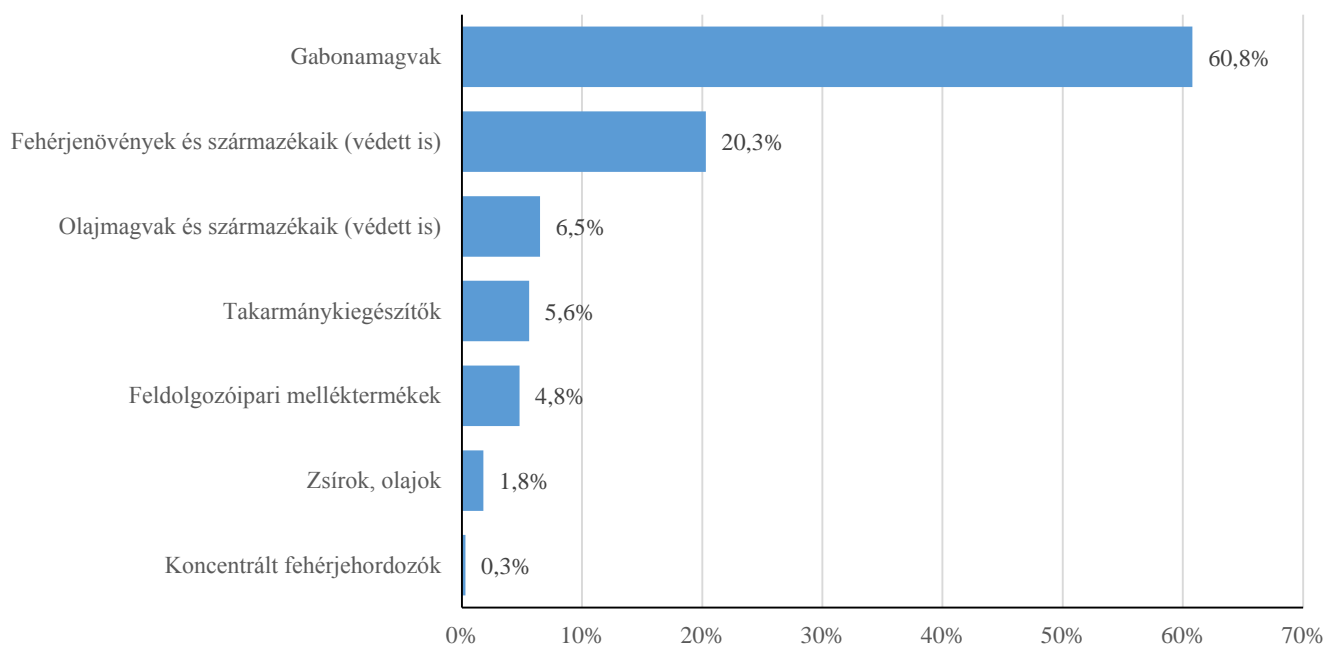
Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

A *baromfi* ágazat számára előállított tápok esetében az alábbi átlagos összetétel a jellemző: gabonaféléket 60,8 százalékban, fehérjenövény származékot 20,3 százalékban, olajmag származékot 6,5 százalékban használtak fel a gyártók 2015-ben (3. ábra). A sertés, a marha és a baromfitápok összetételét vizsgálva igaz, hogy a fehérjeforrásként szolgáló feldolgozóipari melléktermékek 4,8 százalékos aránya a baromfitápoknál a legalacsonyabb és a magas szójadara felhasználás mellett 5,6 százalékos arányban keverték be takarmánykiegészítőket.

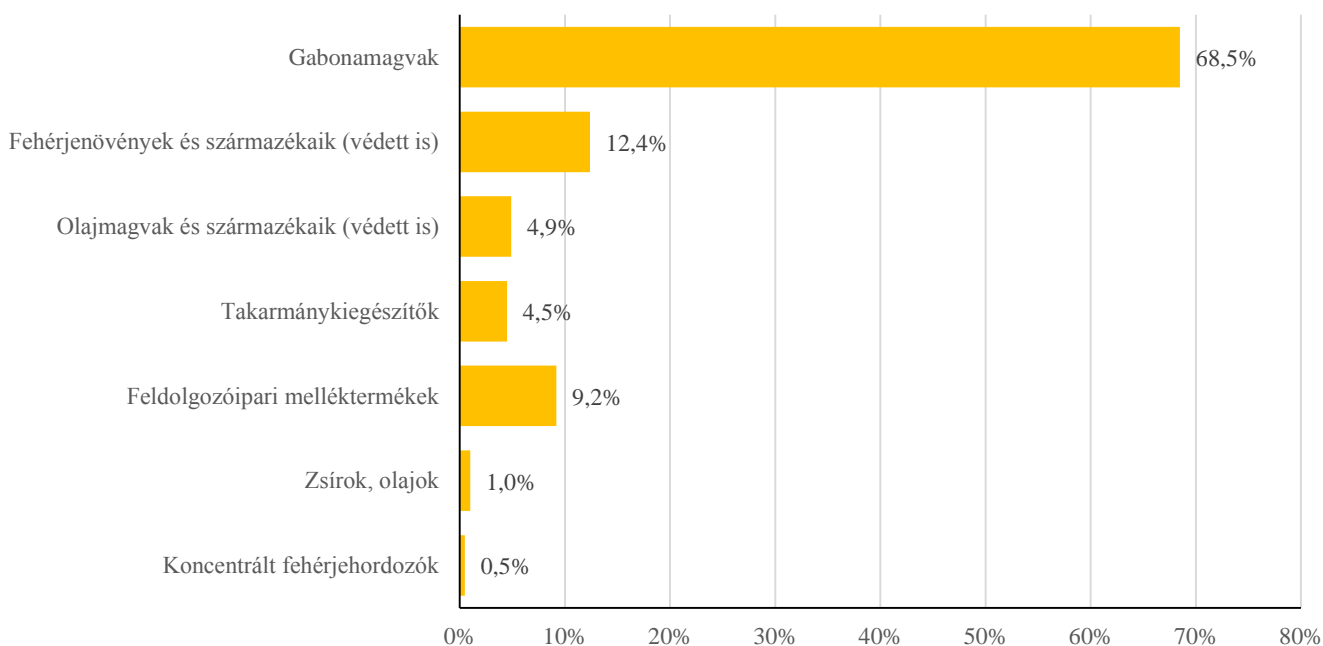
A *sertés* ágazat számára gyártott takarmányokban átlagosan 68,5 százalék volt a gabonamagvak aránya, a fehérjenövény származékoké 12,4 százalék, a feldolgozóipari melléktermékeké 9,2 százalék (4. ábra). Olajmag származékot 4,9, takarmánykiegészítőket 4,5 százalékban tartalmaztak a sertéstápok, míg zsírokat és olajokat 1 százalékban.

A *szarvasmarhák* gyártott abraktakarmányok 47,6 százaléka volt gabonamag, 14,8 százaléka fehérjenövény származék. A sertés- és baromfitápokhoz képest rendkívül magas arányt képviseltek a szarvasmarhák abraktakarmányaiban az olajmag származékok (23,0 százalék), illetve a feldolgozóipari melléktermékek (13,5 százalék) (5. ábra). Továbbá itt a legmagasabb a takarmánykiegészítők (8,0 százalék) és a koncentrált fehérjehordozók (0,8 százalék) aránya.

Az *egyéb kérődzők* tápjának átlagos összetételét illetően a gabonamagvak felhasználása 54,0 százalék, a fehérjenövény származékoké 5,3 százalék, míg az olajmagvak származékainak aránya 14,6 százalék volt. Takarmánykiegészítőket 6,0, feldolgozóipari mellékterméket 20,8, zsírokat, olajokat és koncentrált fehérjehordozókat 0,03 százalékban tartalmazott.

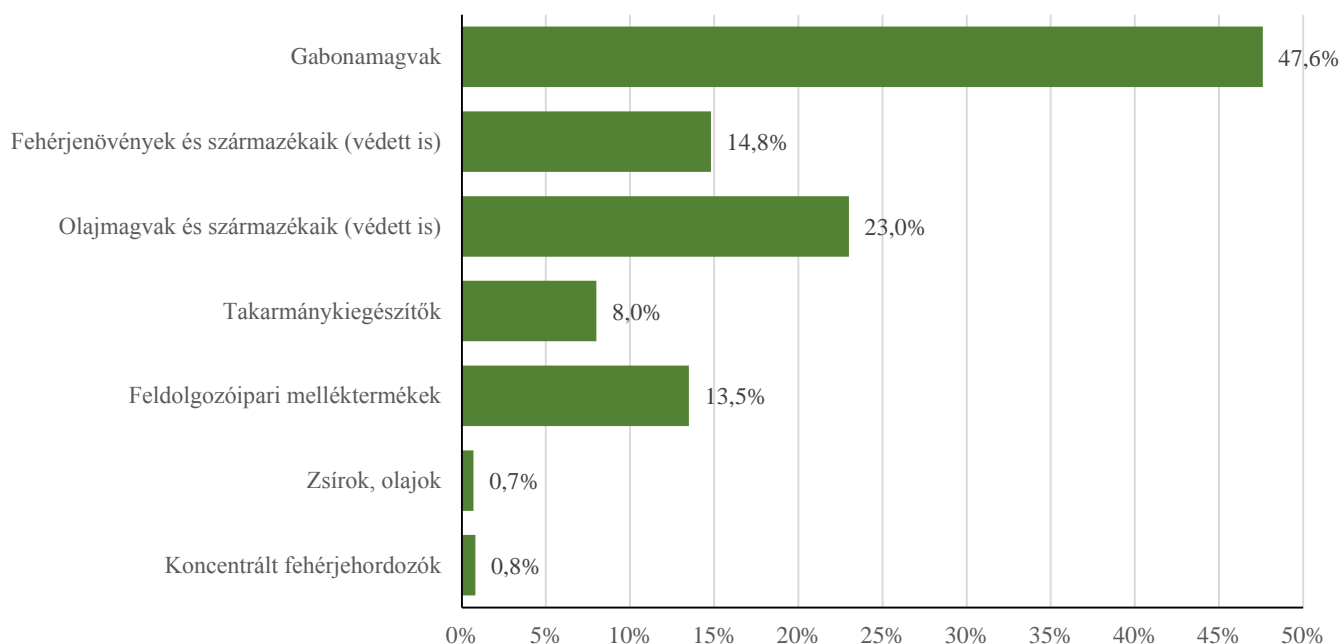
3. ábra: **A baromfitakarmányok átlagos összetétele Magyarországon (2015)**

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

4. ábra: **A sertéstakarmányok átlagos összetétele Magyarországon (2015)**

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

5. ábra: **A szarvasmarha abraktakarmányok átlagos összetétele Magyarországon (2015)**

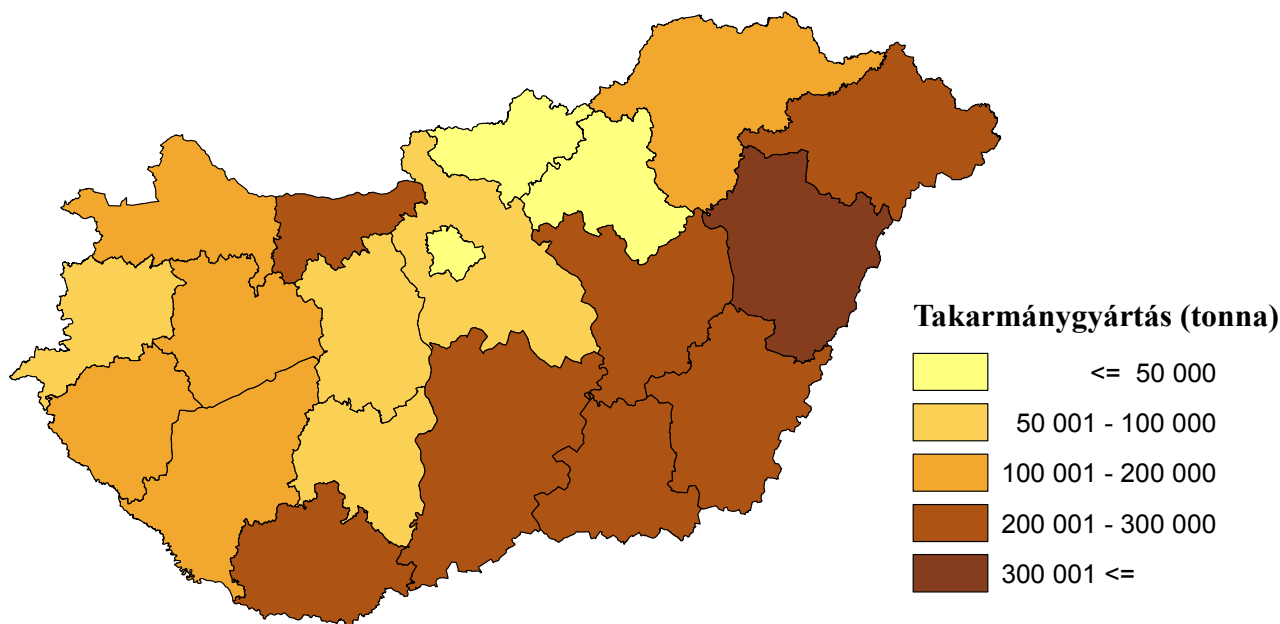

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

A 3,213 millió tonna haszonállat keveréktakarmányának közel 70 százalékát Észak-Alföldön, Dél-Alföldön és Dél-Dunántúlon gyártották 2015-ben (6. ábra). A teljes takarmánygyártás 16,2 százalékát – vagyis a legnagyobb mennyiséget – Hajdú-Bihar megyében állították elő, ezt

követi Csongrád 8,8, majd Baranya megye 8,4 százalékkal. A jelentést beküldő takarmánygyártó üzemek száma Bács-Kiskun és Győr-Moson-Sopron megyében a legtöbb (31 és 29 darab), Somogyban és Nógrádban a legalacsonyabb (4 és 1 darab).

6. ábra: **A magyarországi haszonállat takarmánygyártás koncentrációja (2015)**

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

Táblázatok

1. táblázat: Takarmánykeverék gyártás haszonállatok számára és értékmérő paraméterek (2015)

Megnevezés	Baromfitakarmány					
	Brojler	Tojtyúk	Kacsa	Liba	Pulyka	Baromfi összesen
1. Átlagos nyersfehérjeteralom, %	18,82	16,82	17,18	16,23	20,44	–
2. Energiatartalom, MJ/kg	12,89	11,32	11,54	11,62	11,87	–
3. TAKARMÁNYKEVERÉK GYÁRTÁS ÖSSZESEN	744 920	296 585	133 871	79 250	350 778	1 605 404
4. Vásárolt keveréktakarmány	2 326	13 178	..	-	401	15 907
5. Gabonamagvak összesen (6-11)	452 451	173 934	93 361	53 577	203 243	976 566
6. Búza	132 653	65 186	36 358	20 756	83 501	338 454
7. Kukorica	301 182	99 861	52 583	30 738	114 146	598 509
8. Árpa	1 261	1 363	520	14	1 227	4 386
9. Zab	2 962	293	347	324	-	3 925
10. Triticálé	14 242	6 683	3 547	1 744	3 841	30 056
11. Egyéb gabonafélék	150	548	530	1 235
12. Olajmagvak és származékaik (védett is) összesen (13-17)	32 002	29 447	10 010	7 261	25 636	104 356
13. Repcemag (védett is)	4 717	713	-	-	2 182	7 612
14. Extrahált repcedara	13 421	5 330	686	506	8 157	28 100
15. Napraforgómag	248	1 311	287	..	1 221	3 074
16. Extrahált napraforgódara	11 735	19 993	8 572	6 457	13 059	59 816
17. Egyéb olajmagvak és olajipari melléktermékek	1 881	2 100	464	292	1 018	5 755
18. Fehérjenövények és származékaik (védett is) összesen (19-25)	186 771	43 156	19 498	7 380	68 788	325 593
19. Szójabab (extrudált)	3 584	763	5 319	9 674
20. Full-fat szójabab (védett is)	16 170	1 290	5 646	257	4 905	28 268
21. Extrahált szójadara	160 775	38 606	13 762	7 111	58 252	278 506
22. Takarmányborsó	17	284	-	-	6	307
23. Lóbab	-	-	-	-	-	-
24. Csillagfűt	-	-	-	-	-	-
25. Egyéb fehérjenövények és származékaik	6 224	2 214	85	..	306	8 839
26. Feldolgozóipari melléktermékek összesen (27-35)	23 521	15 671	6 290	7 070	24 194	76 745
27. DDGS	5 101	2 910	285	679	7 299	16 273
28. CGF	1 506	921	164	598	441	3 630
29. CGM (Kukoricaglutén)	1 271	168	6	9	1 548	3 001

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

1. táblázat: Takarmánykeverék gyártás haszonállatok számára és értékmérő paraméterek (2015) (folytatás)

Megnevezés	Baromfitakarmány					Baromfi összesen
	Brojler	Tojótyúk	Kacsa	Liba	Pulyka	
30. Malomipari melléktermékek	13 447	11 200	5 830	5 226	13 417	49 120
31. Tejipari melléktermékek	4	-	-	-	-	4
32. Söripari melléktermékek	239	87	6	447	267	1 046
33. Cukoripari melléktermékek	675	..	-	757
34. Konzervipari melléktermékek	-	-	-	-	-	-
35. Egyéb feldolgozóipari melléktermékek	1 278	338	0	107	1 191	2 914
36. Zsírok, olajok	17 232	3 534	167	564	6 725	28 222
37. Koncentrált fehérjehordozók összesen (38-40)	1 352	3 245	4 645
38. Halliszt	-	-	9	56
39. Szójakoncentrátum	1 070	..	-	-	3 081	4 153
40. Egyéb koncentrált fehérjehordozók	281	..	-	-	155	437
41. Takarmánykiegészítők összesen	31 592	30 840	4 544	3 352	18 947	89 275

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

1. táblázat: Takarmánykeverék gyártás haszonállatok számára és értékmérő paraméterek (2015) (folytatás)

Megnevezés	Sertés- takarmány	Szarvasmarha takarmány	Egyéb kérő- dzők takar- mánya	Haltáp	Egyéb takarmány	Összes takar- mánygyártás
1. Átlagos nyersfehérjetartalom, %	15,55	19,83	15,92	19,68	14,19	-
2. Energiatartalom, MJ/kg	13,48	7,84	7,53	11,16	11,22	-
3. TAKARMÁNYKEVERÉK GYÁRTÁS ÖSSZESEN	1 188 309	300 101	32 645	4 569	81 484	3 212 512
4. Vásárolt keveréktakarmány	11 446	23 053	253	-	1 192	51 850
5. Gabonamagvak összesen (6-11)	806 214	131 984	17 503	1 274	21 582	1 955 124
6. Búza	156 135	19 997	1 851	943	3 410	520 790
7. Kukorica	359 700	77 712	9 461	314	8 598	1 054 294
8. Árpa	236 768	17 450	4 468	..	4 244	267 326
9. Zab	1 399	713	735	-	3 661	10 434
10. Tritikálé	40 850	7 777	984	..	1 615	81 289
11. Egyéb gabonafélék	11 362	8 336	..	-	54	20 991
12. Olajmagvak és származékaik (védt is) összesen (13-17)	57 808	63 802	4 737	7	12 596	243 306
13. Repcemag (védt is)	72	1 971	-	-	..	9 655
14. Extrahált repcedara	20 256	20 985	343	..	429	70 115
15. Napraforgómag	246	451	..	-	577	4 350
16. Extrahált napraforgódara	32 887	34 685	4 145	-	8 864	140 398
17. Egyéb olajmagvak és olajipari melléktermékek	4 347	5 709	247	..	2 725	18 789
18. Fehérjenövények és származé- kaik (védt is) összesen (19-25)	145 492	40 915	1 716	1 115	5 713	520 544
19. Szójabab (extrudált)	7 299	1 549	47	..	32	18 772
20. Full-fat szójabab (védt is)	11 123	5 112	2	-	320	44 826
21. Extrahált szójadara	121 469	26 182	671	945	1 465	429 237
22. Takarmányborsó	2 022	643	-	-	157	3 129
23. Lóbab	7	-	-	-	-	7
24. Csillagfűt	-	-	-	-	-	-
25. Egyéb fehérjenövények és szárma- zékaik	3 572	7 429	995	-	3 739	24 574
26. Feldolgozóipari melléktermékek összesen (27-35)	108 423	37 428	6 722	331	34 972	264 620
27. DDGS	2 464	6 550	74	..	223	25 584
28. CGF	8 548	12 655	3 826	..	3 798	32 461
29. CGM (Kukoricaglutén)	179	816	-	..	29	4 202

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

1. táblázat: Takarmánykeverék gyártás haszonállatok számára és értékmérő paraméterek (2015) (folytatás)

tonna

Megnevezés	Sertés-takarmány	Szarvasmarha takarmány	Egyéb kérődzők takarmánya	Haltáp	Egyéb takarmány	Összes takarmánygyártás
30. Malomipari melléktermékek	50 685	10 549	1 914	16	24 996	137 279
31. Tejipari melléktermékek	15 259	273	..	-	10	15 548
32. Söripari melléktermékek	12 264	1 873	147	-	1 007	16 337
33. Cukoripari melléktermékek	7 125	3 115	347	-	2 922	14 267
34. Konzervipari melléktermékek	108	21	-	-	..	150
35. Egyéb feldolgozóipari melléktermékek	11 791	1 576	413	133	1 966	18 793
36. Zsírok, olajok	11 833	2 029	9	..	524	42 810
37. Koncentrált fehérjehordozók összesen (38-40)	5 880	2 089	507	14 695
38. Halliszt	1 294	-	-	..	10	1 869
39. Szójakoncentrátum	1 570	..	-	-	22	5 747
40. Egyéb koncentrált fehérjehordozók	3 017	2 087	7 079
41. Takarmánykiegészítők összesen	52 658	21 854	1 956	78	5 591	171 413

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

2. táblázat: Takarmánykeverék gyártás haszonállatok számára területi egységenként (2015)

Területi egység	Baromfitakarmány					
	Brojler	Tojótyúk	Kacsa	Liba	Pulyka	Baromfi összesen
Pest, Budapest	9 470	3 711	801	11 172	9 081	34 235
<i>Közép-Magyarország</i>	<i>9 470</i>	<i>3 711</i>	<i>801</i>	<i>11 172</i>	<i>9 081</i>	<i>34 235</i>
Fejér	2 702	7 859	..	-	..	10 574
Komárom-Esztergom	36 106	60 893	549	-	..	121 087
Veszprém	21 560	298	..	-	..	44 411
<i>Közép-Dunántúl</i>	<i>60 367</i>	<i>69 051</i>	<i>623</i>	<i>-</i>	<i>46 031</i>	<i>176 072</i>
Győr-Moson-Sopron	71 287	20 669	100 047
Vas	14 081	5 287	-	-	..	64 925
Zala	48 637	10 182	..	-	..	102 042
<i>Nyugat-Dunántúl</i>	<i>134 005</i>	<i>36 138</i>	<i>259</i>	<i>249</i>	<i>96 362</i>	<i>267 014</i>
Baranya	56 826	1	49 499	112 385
Somogy	15 082
Tolna	..	8 484	..	-	..	13 169
<i>Dél-Dunántúl</i>	<i>68 252</i>	<i>16 707</i>	<i>1 277</i>	<i>326</i>	<i>54 075</i>	<i>140 637</i>
Borsod-Abaúj-Zemplén	..	22 216	-	-	2 787	49 110
Heves	-	..	2 817
Nógrád	-	..	9
<i>Észak-Magyarország</i>	<i>26 604</i>	<i>22 543</i>	<i>..</i>	<i>-</i>	<i>2 788</i>	<i>51 935</i>
Hajdú-Bihar	205 783	67 739	..	2 554	20 518	297 116
Jász-Nagykun-Szolnok	30 858	10 242	824	6 701	6 791	55 416
Szabolcs-Szatmár-Bereg	139 811	4 349	..	-	..	148 961
<i>Észak-Alföld</i>	<i>376 452</i>	<i>82 330</i>	<i>1 844</i>	<i>9 255</i>	<i>31 611</i>	<i>501 492</i>
Bács-Kiskun	23 557	21 311	75 203	25 488	14 023	159 581
Békés	6 342	8 458	12 996	..	63 652	97 066
Csongrád	39 870	36 335	40 867	..	33 157	177 372
<i>Dél-Alföld</i>	<i>69 769</i>	<i>66 105</i>	<i>129 066</i>	<i>58 248</i>	<i>110 831</i>	<i>434 019</i>
Összesen	744 920	296 585	133 871	79 250	350 778	1 605 404

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

2. táblázat: Takarmánykeverék gyártás haszonállatok számára területi egységenként (2015) (folytatás)

Megnevezés	Sertés-takarmány	Szarvasmarha takarmány	Egyéb kérődzők takarmánya	Haltáp	Egyéb takarmány	Összes takarmánygyártás
Pest, Budapest	35 278	22 144	479	..	3 776	95 912
<i>Közép-Magyarország</i>	<i>35 278</i>	<i>22 144</i>	<i>479</i>	<i>..</i>	<i>3 776</i>	<i>95 912</i>
Fejér	19 332	21 239	-	-	..	51 619
Komárom-Esztergom	94 663	16 706	..	-	..	237 365
Veszprém	39 370	16 703	..	-	..	101 652
<i>Közép-Dunántúl</i>	<i>153 365</i>	<i>54 647</i>	<i>1 352</i>	<i>-</i>	<i>5 200</i>	<i>390 636</i>
Győr-Moson-Sopron	53 070	31 234	..	-	..	185 224
Vas	8 153	17 788	..	-	..	90 880
Zala	37 927	6 164	-	-	1 180	147 312
<i>Nyugat-Dunántúl</i>	<i>99 150</i>	<i>55 186</i>	<i>125</i>	<i>0</i>	<i>1 941</i>	<i>423 415</i>
Baranya	127 040	30 093	..	-	2 628	272 483
Somogy	65 493	102 123
Tolna	62 553	79 586
<i>Dél-Dunántúl</i>	<i>255 085</i>	<i>35 326</i>	<i>1 507</i>	<i>26</i>	<i>21 611</i>	<i>454 192</i>
Borsod-Abaúj-Zemplén	37 115	9 914	..	-	4 041	100 792
Heves	..	-	-	-	..	3 717
Nógrád	..	-	-	-
<i>Észak-Magyarország</i>	<i>37 763</i>	<i>9 914</i>	<i>..</i>	<i>-</i>	<i>4 315</i>	<i>104 540</i>
Hajdú-Bihar	170 372	31 316	16 118	822	4 454	520 198
Jász-Nagykun-Szolnok	155 687	27 431	8 395	..	9 875	256 805
Szabolcs-Szatmár-Bereg	50 974	7 779	-	-	1 101	208 814
<i>Észak-Alföld</i>	<i>377 033</i>	<i>66 526</i>	<i>24 513</i>	<i>..</i>	<i>15 430</i>	<i>985 817</i>
Bács-Kiskun	60 096	15 219	2 903	-	26 687	264 487
Békés	78 294	29 499	1 819	210 041
Csongrád	92 244	11 639	704	283 472
<i>Dél-Alföld</i>	<i>230 634</i>	<i>56 357</i>	<i>4 058</i>	<i>3 720</i>	<i>29 210</i>	<i>757 999</i>
Összesen	1 188 309	300 101	32 645	4 569	81 484	3 212 512

Forrás: AKI Agrárstatistikai Információs Osztály

3. táblázat: Állatállomány, 2015. december

Tyúk	Kacsa	Liba	Pulyka	Sertés	Szarvasmarha
32 432	4028	1023	2851	3 124	821

Forrás: KSH

